

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/67/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320204303
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2320204303.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobkyne: Mgr. Z. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XX, právne zastúpená JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom, A. Žarnova 11C, Trnava, proti žalovanému: Profi Credit Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 792 752, zastúpenému splnomocnencom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubáňho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie finančného zadostučinenia vo výške 350,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 10. augusta 2021, č.k. 18Csp/203/2020-106, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 350,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a určil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 350,- eur a náhradu trov konania. Dôvodila tým, že dňa 14.11.2012 uzatvorila so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100048056, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1.500,- eur. Celková čiastka, ktorú mala žalovanému vrátiť bola 3.375,54 eur pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 70,01 % a RPMN 65,72 %. Keďže medzi stranami sporu nedošlo na základe predsporovej výzvy žalobkyne k mimosúdnej dohode, domáhala sa žalobkyňa ochrany svojich práv na príslušnom súde. Vo svojej žalobe uviedla, že zmluva je v rozpore s právnou úpravou, najmä zákonom č. 129/2010 Z.z., neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 6.2.2020, sp. zn. 17Csp/34/2019 žalobe v celom rozsahu vyhovel, zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 966,11 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 9.3.2019 do zaplatenia. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Trnava zo dňa 28.9.2020, sp. zn. 23CoCsp/16/2020. Súdny zistili nasledovné nedostatky: žalovaný na účet žalobkyne vyplatil úver vo výške 1.284,25 eur, zmluva obsahuje nesprávnu výšku spotrebiteľského úveru v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, žalobkyňa na uzatvorenie dohody o poskytnutí doplnkovej služby musela pristúpiť. Žalobkyňa v čase podpisu zmluvy nedostala relevantnú informáciu o tom, kedy bude splatná prvá ani posledná splátka a postup žalovaného pri výpočte RPMN nebol správny. Na základe týchto nedostatkov bolo právoplatne rozhodnuté, že úver je bezúročný a bez poplatkov a spotrebiteľ tak bol povinný veriteľovi vrátiť len istinu úveru a platby prevyšujúce istinu úveru tak predstavovali bezdôvodné obohatenie, ktoré bol žalovaný povinný spotrebiteľke (žalobkyni) vydať. Žalobkyňa má za to, že sú dané všetky podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia

podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z., nakoľko existuje porušenie povinnosti veriteľom, žalobkyňa úspešne uplatnila na súde porušenie predmetných povinností a existuje aj príčinná súvislosť, pretože spotrebiteľ bol v predmetnom konaní úspešný práve v dôsledku toho, že veriteľ porušil právne predpisy a vyhotovil zmluvu v rozpore s výslovným znením právnej úpravy. Žalovaný bežne v rámci obdobných žalôb namieta účelovo tým, že na strane spotrebiteľa žiadna reálna ujma nevznikla. Súd SR sa s uvedeným argumentom opakovane zaoberal a konštantne uzatvárajú, že tento argument nemá žiadnu právnu relevanciu. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Ak veriteľ postupuje v rozpore so zákonom a spotrebiteľ je tak objektívne uvedený do omylu v otázkach podstatných pre posúdenie obsahu, resp. rozsahu jeho záväzku, veriteľ tak bez právneho dôvodu ohrozuje jeho majetok a v konečnom dôsledku do neho aj priamo zasahuje. Výšku primeraného finančného zadostučinenia žalobkyňa vyčíslila na sumu 350,- eur. Považuje ju za primeranú na to, aby pre spotrebiteľa predstavovala dostatočnú náhradu za diskomfort z dôvodu, že spotrebiteľ bol nútený domáhať sa ochrany práv na súde a zároveň táto výška bude v dostatočnej miere plniť aj odradzovaciu funkciu pre prípadné budúce porušenie práv zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel vydaním platného rozkazu zo dňa 24.11.2020, č.k. 18Csp/203/2020-43, proti ktorému žalovaný podal odpor, v dôsledku čoho platobný rozkaz súd zrušil. Žalovaný popiera základ nároku, pretože rozsudok vo veci sp. zn. 17Csp/34/2019 nebol vydaný na základe záveru o porušení práv spotrebiteľa. Uvedené rozhodnutie bolo vydané na základe súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalovaný ďalej namieta, že podaná žaloba neobsahuje žiadnu skutočnosť, ktorou by suma 350,- eur bola odôvodnená. Z podstaty finančného zadostučinenia vyplýva, že ide o satisfakciu za imateriálnu ujmu. Žiadnu inú funkciu mu právna úprava nepriznáva. Primerané finančné zadostučinenie tak znamená odčinenie nemajetkovej ujmy. Má osobný charakter, viaže sa na osobu, ktorá takúto ujmu utrpela. Do 9.6.2013 právna úprava umožnila priznanie finančného zadostučinenia v prípade, ak porušenie práva alebo povinnosti bolo spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu. Čo znamená, že žalobkyňa bola povinná tvrdiť a preukázať, že táto podmienka je splnená. Zo žaloby nevyplývajú ani skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné usudzovať, či je splnená podmienka primeranosti, ktorá vyžaduje adekvátnosť ku konkrétnym okolnostiam, v súvislosti s ktorými sa satisfakcia má poskytnúť. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobkyne, ktorý poukázal pri samotnom vzniku nároku na judikatúru NS SR. Podľa súdnej praxe by zadostučinenie malo predstavovať 20 % až 30 % z odplaty, ktorú požaduje veriteľ. Žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje len necelých 20 %. Preto uplatnenú sumu 350,- eur považujú za primeranú. Súd po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Zistil, že žalobkyňa podala na súde prvej inštancie proti žalovanému žalobu. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 6.2.2020, sp. zn. 17Csp/34/2019-123 žalobe vyhovel, zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 966,11 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 9.3.2019 do zaplatenia. Súd zistil nedostatky, v dôsledku ktorých považoval úver z predmetnej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov. Súd mal za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobkyňa ako spotrebiteľ si úspešne v konaní sp. zn. 17Csp/34/2019 uplatnila porušenie svojho práva, ako aj porušenie povinností ustanovených právnymi predpismi, v dôsledku čoho bolo vydané rozhodnutie, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 966,11 eur, titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný pri vyhotovovaní zmluvy porušil ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., čím sa bezdôvodne obohatil. Nemožno mať preto pochybnosti o tom, že žalobkyni podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vznikol voči žalovanému nárok na primerané finančné zadostučinenie. Žalobkyňa sa úspešne domohla svojho práva, teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadostučinenia. Žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobkyne už momentom uzatvorenia úverovej zmluvy, ktorá bola súdom vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov, ktorá nespĺňala náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného. Je určitou satisfakciou za stav, ktorým musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri uzatváraní úverovej zmluvy dojednávaním, konal v rozpore so zákonom. Konkrétna výška priznaného finančného zadostučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobkyňa zaplatila žalovanému 2.250,36 eur hoci na skutočne poskytnutý úver mala žalovanému zaplatiť 1.284,25 eur. Žalovanému tak zaplatila o 966,11 eur viac. Žalobkyňa musela iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadostučinenia. Za daného stavu s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné a jeho priznaná výška

je primeraná povaha a najmä rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu, pričom vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľke nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, aj s poukazom na to, že žalobkyňa zaplatila žalovanému o 966,11 eur viac, než jej bolo poskytnuté a s poukazom na to, že žalovaný od žalobkyne žiadal pri poskytnutí úveru 1.500,- eur, z ktorého v skutočnosti žalobkyni poskytol len 1.284,25 eur, úrok vo výške 70,01 % ročne, pričom žalobkyňa mala žalovanému vrátiť sumu 3.375,54 eur. Ujma na strane žalobkyne tak bez akýchkoľvek pochybností vznikla. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného bez akýchkoľvek pochybností, aj vzhľadom na skutočne poskytnutú výšku úveru je natoľko vysoké, že mohlo mať vplyv aj na rozpočet žalobkyne a na uspokojovanie jej potrieb, keď predstavuje cca 75 % z istiny skutočne poskytnutého úveru žalovanej, keď navyše žalobkyňa žiadala o úver z dôvodu prekvenutia nepriaznivej finančnej situácie. Súd mal tiež za to, že suma vo výške 350,- eur, ktorá predstavuje necelých 19 % z odmeny požadovanej žalovaným pri poskytnutí úveru, ktorý úročil úrokovou sadzbou až 70,01 %, splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia a bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, aj generálnej prevencie a bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu s ním. Konanie žalovaného vyústilo do súdneho sporu, ktorý prebiehal viac ako 1,5 roka, ku ktorému by nebolo došlo, keby žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou, poctivo, korektne a žalobkyňa by nemusela niesť náklady na právne zastúpenie. Súd považuje postup žalovaného za absolútne neprípustný, nepoživajúci právnu ochranu, a to aj s poukazom na to, že sa nejedná o ojedinelý prípad. Preto súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a v konaní úspešnej žalobkyni priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že odôvodnenie rozsudku je arbitrárne, nepreukazuje splnenie zákonných podmienok v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Zákonná úprava priznáva nárok na primerané finančné zadosťučinenie len v prípade ak spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie svojich práv alebo ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa. Záver o bezúročnosti úveru nie je automaticky záverom o porušení práv spotrebiteľa a súd prvej inštancie ani neuvádza žiadne skutkové alebo právne dôvody, na základe ktorých by tomu tak malo byť (viď rozsudok KS Trenčín, sp.zn. 19Co/110/2019). Rozhodnutie súdu je nesprávne aj pokiaľ ide o posúdenie sumy 350,- eur ako primeranej a ako zadosťučinenia. Viaceré okolnosti, ktoré súd označil za podstatné pre rozhodovanie o výške primeraného finančného zadosťučinenia sú v skutkových pomeroch buď neaktuálne, nemajú oporu v dokazovaní a žiadnu spojitosť s finančným zadosťučinením. Súd uvádza, že žalobca musel iniciovať súdne konanie, a to predstavuje pre neho stresujúci faktor, hoci takúto skutočnosť súd nemal preukázanú žiadnym dôkazom. Potom nie je zrejmé, prečo žalobkyňa podala namiesto jednej žaloby v rovnakom čase tri žaloby. Súd prvej inštancie v odôvodnení pomerovo sumu zadosťučinenia s výškou úrokov. Neuvedol jediný dôvod, na základe ktorého sa má výška zadosťučinenia určovať ako percento z výšky zmluvnej odmeny, ak samotná výška zmluvnej odmeny ani nebola dôvodom rozhodnutia vo veci sp. zn. 17Csp/34/2019. Súd uvádza, že v danom konaní bolo rozhodnuté na základe záveru bezúročnosti. Aká je toto vlastne spojitosť rozhodnutia 17Csp/34/2019 s týmto konaním a so sumou finančného zadosťučinenia, ak základ nároku sa odôvodňuje obsahom rozhodnutia 17Csp/34/2019, no výška sa odôvodňuje úplne inou skutočnosťou, ktorá nebola dôvodom pre záver, ktorým sa vyhovel žalobkyni v spomenutom predchádzajúcom konaní. Vzhľadom na uvedené navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že žalobkyňa rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, dostatočne odôvodnený. Súd sa dôsledne vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie, najmä dostatočne presvedčivo vysvetlil, prečo mal nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za preukázaný a na základe akých okolností pristúpil k priznaniu tohto nároku vo výške 350,- eur. Nemožno súhlasiť s odvolacími námietkami žalovaného, že záver o bezúročnosti spotrebiteľského úveru nie je automaticky záverom o porušení práv spotrebiteľa. Súčasne treba súhlasiť so záverom súdu, že je to práve žalovaný, ktorý predložil žalobkyni zmluvu na podpis, pričom táto zmluva od počiatku nespĺňala kritéria podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Je celkom nepochybné, že zmluva, aká bola medzi stranami sporu uzatvorená, je zmluvou formulárovou, ktorú vyhotovil veriteľ sám, pričom ju predkladá spotrebiteľom na podpis. Žalovaný mal povinnosť pravdivo a úplne informovať spotrebiteľa o poskytovanom úvere, a to tak, že do zmluvy mal uviesť pravdivé údaje. V sporoch o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia

neexistuje žiadny vzorec ako výšku vypočítať, preto musí súd zohľadňovať okolnosti sporu a zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Súd prvej inštancie bral do úvahy skutočnosti: nutnosť spotrebiteľa brániť svoje práva na súde, to predstavovalo stresujúci faktor. V tejto súvislosti aj iné súdy uvádzajú, že spotrebiteľ je nútený vynaložiť úsilie spojené so súdnymi konaniami ako prejav diskomfortu, pričom cieľom ust. § 3 ods. 5 je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Ďalej súd bral do úvahy rozsah porušenia práv spotrebiteľa, výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného, odmenu požadovanú žalovaným a dĺžku súdneho konania. Je zrejmé, že súd pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia tak prihliadal na viaceré okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo a mohli mať vplyv na nárok žalobkyne. Navrhla rozsudok potvrdiť.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Predmetom konania je požiadavka žalobkyne ako spotrebiteľky na zaplatenie sumy 350 eur titulom finančného zadosťučinenia od žalovaného ako veriteľa za porušenie práv a povinností ustanovených zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný v odvolaní spochybňuje vznik nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj súdom prvej inštancie priznanú výšku toho nároku.

6. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z. z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti poruškovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pričom má za to, že súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a dospel k správnym skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a pretože odvolací súd zdieľa v celom rozsahu i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne písomné vyhotovenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, keď navyše odvolateľ neuviedol v odvolaní žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

8. K odvolaniu odvolací súd uvádza iba nasledovné: Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona č. 250/2007 Z. z. vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola prívodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické

preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 6Cdo/127/2017).

9. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, keďže súdnym rozhodnutím (ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť) žalobkyni ako spotrebiteľke bol priznaný konkrétny nárok z bezdôvodného obohatenia voči žalovanému ako poskytovateľovi úveru vo výške 1.284,25 eur s príslušenstvom, konštatujúc bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v dôsledku absencie obligatórných obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom reálne poskytnutý úver žalobkyni bol vo výške 1.284,25 eur, keďže zo žalovanou tvrdenej sumy poskytnutého úveru vo výške 1.500 eur bol odpočítaný poplatok za poskytnutie úveru. Jediný predpoklad, ktorý zákon pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyžaduje bol preto splnený. Bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi porušením povinností veriteľom a úspešným uplatnením práva spotrebiteľa na súde. Splnenie žiadnych ďalších podmienok nebolo potrebné.

10. Odvolacia argumentácia žalovaného, aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 19Co/110/2019, predstavovala odklon od záverov vyslovených v rozhodnutí NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom bol vyslovený záver, že jediným zákonným predpokladom, ktorý zákon vyžaduje pre priznanie finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. je, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, pričom účelom tohto finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva ako spotrebiteľa, ktorý je slabšou stranou v spotrebiteľskej zmluve, a nie zaťažiť spotrebiteľa dôkazným bremenom v súvislosti s preukazovaním nároku na primerané finančné zadosťučinenie vo vzťahu k akýmkoľvek ďalším predpokladom. Ak žalobca ako spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie svojich práv, splnil tak predpoklad, ktorý zákon v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie (odsek 18, 19 NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017).

11. V súlade s vyššie uvedeným právnym názorom NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 odôvodnil napadnuté rozhodnutie aj súd prvej inštancie v prejednávanej veci, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobkyne ako spotrebiteľky vznikol právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo porušenie judikované. Predpoklad úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa mohol byť teda splnený až nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 17CoCsp/34/2019-123 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoCsp/16/2020-172), keďže do tohto časového momentu nebolo možné konštatovať úspešné uplatnenie práva (odvolací súd mohol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť, ale aj zmeniť podľa § 388 CSP a § 389 CSP).

12. Poukaz žalovaného v odvolaní na nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti namietaného iniciovania samostatných súdnych konaní žalobkyne v obdobných veciach nebol opodstatnený. Žalobkyňa v dôsledku porušenia povinností žalovaným ako poskytovateľom úveru, po úspešnom uplatnení svojich práv, vo vzťahu k porušeným právam spotrebiteľa v jednotlivých spotrebiteľských zmluvách, prejavila vôľu dovŕšiť ochranu spotrebiteľa. Bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľskom úvere, má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktačnej fázy.

13. Každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a úplnosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro).

14. Ak vo viacerých prípadoch došlo u žalobkyni ako spotrebiteľky k narušeniu dôvery v poctivé konanie poskytovateľa úveru v súlade so zákonom, v dôsledku čoho bola nútená opakovane sa domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom žalôb, intenzita zásahu do jej práv je znásobená. Je potom bez významu či dovŕšenia ochrany spotrebiteľa sa domáha viacerými žalobami o finančné zadosťučinenie alebo spoločnou žalobou. Princíp koncentrácie konania a zásada hospodárnosti v civilnom sporovom konaní nepredstavujú povinnú objektívnu kumuláciu nárokov. Závadný stav sa vzťahoval k jednotlivým zmluvám, v prípade ktorých došlo k porušeniu práv spotrebiteľa a preto sa nejedná o duplicitné uplatňovanie nárokov. V rozhodnutí NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 bolo už konštatované, že preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy je spravidla nereálne a finančné zadosťučinenie má plniť nielen satisfakčnú, ale aj sankčnú funkciu.

15. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia a bolo preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

16. Odôvodnenie výšky priznaného finančného zadosťučinenia v napadnutom rozhodnutí vychádzalo z výsledkov vykonaného dokazovania, predovšetkým z právoplatného rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 17Csp/34/2019-123 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoCsp/16/2020-172. Vychádzajúc z intenzity zásahu do práv žalobkyne ako spotrebiteľa vo vzťahu k porušeniu obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výške nedôvodne požadovanej sumy 966,11 eur, prevyšujúcej výšku poskytnutých finančných prostriedkov, nutnosti iniciovania súdneho konania, dĺžke trvania súdneho konania, vykonávaní zrážok zo mzdy, vplyvu na ekonomickú situáciu žalobkyne, žalobkyni priznané finančné zadosťučinenie spĺňalo požiadavku primeranosti. Výška priznaného finančného zadosťučinenia je adekvátna ekonomickej realite v spoločnosti a tiež požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky. Poukaz na vykonávanie zrážok zo mzdy prináležal k zhodnoteniu individuálnych okolností daného prípadu, keďže bezdôvodné obohatenie vznikalo v dôsledku nevyplácania pravidelného mesačného príjmu žalobkyni, prestavujúceho jej mzdu.

17. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ako i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odvolací súd nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovanej, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam. Žalovaný preto nedôvodne namietal v odvolaní nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. a jej právnymi názormi (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 50/04).

18. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, keď za vecne správne považoval i rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na ich náhradu v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).